

V Bruseli 15. januára 2020
(OR. en)

5174/20

AGRI 10
ENV 16
CLIMA 8

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Osobitný výbor pre poľnohospodárstvo/Rada
Č. dok. Kom.:	15051/19 + ADD 1
Predmet:	Európsky ekologický dohovor – aspekty týkajúce sa poľnohospodárstva – výmena názorov

1. V súvislosti s výmenou názorov ministrov na uvedenú tému na zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo, ktoré sa uskutoční 27. januára 2020, delegáciám v prílohe zasielame dokument predsedníctva spolu s dvomi pomocnými otázkami na usmernenie diskusie.
2. Osobitný výbor pre poľnohospodárstvo sa vyzýva, aby vzal na vedomie uvedený dokument predsedníctva a postúpil ho Rade na výmenu názorov.

Európsky ekologický dohovor – aspekty týkajúce sa poľnohospodárstva

dokument predsedníctva

1. Európska rada v decembri 2019 potvrdila cieľ dosiahnuť do roku 2050 klimaticky neutrálnu EÚ v súlade s cieľmi Parížskej dohody. Jeden členský štát sa v tomto štádiu nemohol za seba zaviazat' k splneniu tohto cieľa a Európska rada sa k otázke vráti v júni 2020.
2. Na zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo v decembri 2019 počas rokovaní o správe predsedníctva o pokroku, pokiaľ ide o budúcu spoločnú poľnohospodársku politiku (SPP), sa mnoho ministrov vyslovene odvolávalo na Európsky ekologický dohovor (tzv. Európsku zelenú dohodu), a to aj v kontexte primeraného financovania budúcej SPP. V apríli, júli a novembri 2019 sa v Rade pre poľnohospodárstvo a rybárstvo uskutočnili rokovania o environmentálnych a klimatických aspektoch SPP po roku 2020¹.
3. V oznámení Komisie z 28. novembra 2018 s názvom „Čistá planéta pre všetkých: Európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo“ je vymedzená vízia, ako dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. V máji 2019 sa v Rade pre poľnohospodárstvo a rybárstvo konala výmena názorov na poľnohospodárske aspekty uvedeného oznámenia². Okrem toho sa v septembri 2019 uskutočnilo neformálne zasadnutie Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo zamerané na príspevok poľnohospodárstva k cieľom v oblasti klímy do roku 2050 a ministri rokovali na základe dokumentu predsedníctva s názvom „Transformácia úlohy poľnohospodárov v opatreniach v oblasti klímy – podpora udržateľného poľnohospodárstva prostredníctvom sekvestrácie oxidu uhličitého do pôdy“.

¹ 8359/19, 10622/19, 14051/19.

² 7672/19 REV 2, WK 6127/2019.

4. Komisia uverejnila 11. decembra 2019 oznámenie s názvom „Európsky ekologický dohovor“³, v ktorom sa stanovuje nová stratégia rastu, ktorej cieľom je transformovať EÚ na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným klimaticky neutrálnym hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje. Navrhuje sa v ňom široké spektrum opatrení v rôznych oblastiach politiky v rámci okruhov uvedených ďalej v texte spolu s orientačným harmonogramom pre všetky opatrenia, ktoré sú vzájomne úzko prepojené a vyžadujú si holistický prístup.
- Ambície v oblasti klímy
 - Bezpečné dodávky čistej a cenovo dostupnej energie
 - Priemyselná stratégia pre čisté a obehové hospodárstvo
 - Udržiateľná a inteligentná mobilita
 - Ekologizácia SPP/stratégia „Z farmy na stôl“
 - Zachovanie a ochrana biodiverzity
 - Ambícia nulového znečistenia pre netoxické prostredie
 - Začleňovanie hľadiska udržiateľnosti do všetkých politík EÚ
 - EÚ ako svetový líder
 - Spoločné úsilie – Európsky klimatický pakt
5. V oznámení sa zdôrazňuje, že k plneniu cieľov Európskej zelenej dohody budú musieť prispieť všetky opatrenia a politiky EÚ a že si to bude vyžadovať intenzívnu koordináciu a využitie existujúcich synergií vo všetkých oblastiach politiky. V oznámení sa uvádza, že na to, aby sa Európska zelená dohoda stala realitou, treba prehodnotiť politiky v oblasti dodávky čistej energie pre celú ekonomiku, ako aj v oblastiach priemyslu, výroby a spotreby, plošnej infraštruktúry, dopravy, potravinárstva a poľnohospodárstva, výstavby, zdaňovania a sociálnych dávok.
6. V oddiele oznámenia „Z farmy na stôl“ sa zdôrazňuje, že európski poľnohospodári majú pre zvládnutie transformácie kľúčový význam. Stratégiou „Z farmy na stôl“ by sa malo podporiť ich úsilie, ktoré vyvíjajú v boji proti zmene klímy, na ochranu životného prostredia a na ochranu biodiverzity. SPP by mala zostať aj naďalej kľúčovým nástrojom na podporu tohto úsilia a zároveň zabezpečiť dôstojný život pre poľnohospodárov a ich rodiny. V návrhoch Komisie na SPP na roky 2021 – 2027 sa stanovuje, že aspoň 40 % celkového rozpočtu SPP by malo prispieť k opatreniam v oblasti klímy.

³ 15051/19 + ADD 1.

7. V oznámení Komisie sa v kontexte zelenej dohody a stratégie „Z farmy na stôl“ zdôrazňuje úloha národných strategických plánov pre poľnohospodárstvo pri prispievaní k intenzívnejšiemu využívaniu udržateľných postupov, ako sú precízne poľnohospodárstvo, ekologické poľnohospodárstvo (vrátane potreby rozšíriť plochu s ekologickým poľnohospodárstvom), agroekológia, agrolesníctvo a prísnejšie normy pre dobré životné podmienky zvierat. Navyše sa v oznámení uvádza, že opatreniami, ako sú ekologické režimy, by sa mali poľnohospodári odmeňovať za dosahovanie lepších výsledkov v oblasti životného prostredia a klímy, čo zahŕňa aj nakladanie s uhlíkom a jeho ukladanie do pôdy a využívanie alternatívnych prípravkov na ochranu rastlín, a za dosahovanie lepších výsledkov pri hospodárení so živinami v záujme zvýšenia kvality vody a zníženia emisií.
8. Cieľom stratégie „Z farmy na stôl“ je prispieť k dosiahnutiu obehového hospodárstva, ako aj znížiť dosah odvetví spracovania a maloobchodného predaja potravín na životné prostredie tým, že sa prijímú opatrenia v oblasti dopravy, skladovania, balenia a potravinového odpadu. Stratégia „Z farmy na stôl“ bude podľa Komisie obsahovať aj návrhy na zlepšenie postavenia poľnohospodárov v hodnotovom reťazci.
9. V súlade s plánom kľúčových opatrení v prílohe k oznámeniu bude stratégia „Z farmy na stôl“ uverejnená na jar 2020 a preskúmanie návrhov národných strategických plánov, prepojených s ambíciami Európskej zelenej dohody a stratégie „Z farmy na stôl“, sa uskutoční na prelome rokov 2020 a 2021.
10. Popri stratégii „Z farmy na stôl“ sa v oznámení uvádzajú rôzne ďalšie opatrenia, ktoré pravdepodobne zaujmú poľnohospodársky sektor, ako napríklad: Európsky právny predpis v oblasti klímy (marec 2020), národné energetické a klimatické plány (jún 2020), prepracovanie právnych predpisov v oblasti odpadu v rámci obehového hospodárstva (od roku 2020), posúdenie udržateľných alternatívnych palív (od roku 2020), Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 (marec 2020), nová stratégia lesného hospodárstva EÚ (2020), akčný plán nulového znečistenia pre ovzdušie, vodu a pôdu (2021) a mechanizmus pre spravodlivú transformáciu (január 2020).
11. Okrem toho Komisia plánuje vypracovať dlhodobú víziu pre vidiecke oblasti s cieľom poskytnúť im lepšie príležitosti v obehovom hospodárstve a biohospodárstve.

12. SPP sa už posunula od počiatočného zamerania len na potravinovú bezpečnosť a príjmy poľnohospodárov a jej ciele sú teraz širšie a zahŕňajú aj udržateľné poskytovanie zdravých potravín. Je potrebné, aby poľnohospodárstvo prispievalo k plneniu klimatických cieľov EÚ do roku 2050 a bolo súčasťou riešenia. Zároveň však nemožno zabudnúť na kľúčovú úlohu európskych poľnohospodárov – zabezpečiť potravinovú bezpečnosť. Preto je potrebný vyvážený prístup.
13. Na zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo 27. januára 2020 sa ministri vyzývajú, aby rokovali o kľúčových prvkoch uvedeného oznámenia, ktoré sa týkajú poľnohospodárstva, s cieľom usmerniť ďalší postup. V záujme usmernenia diskusie pripravilo predsedníctvo tri nasledujúce otázky:

Otázky pre ministrov

- 1) *V tzv. Európskej zelenej dohode sa navrhuje súbor kľúčových politík a opatrení, ktorých cieľom je prispieť k dosiahnutiu klimaticky neutrálnej EÚ do roku 2050. Poskytuje budúca SPP primeraný rámec na splnenie tejto ambície?*
 - 2) *Aké ďalšie nástroje popri budúcej SPP by bolo možné použiť v sektore poľnohospodárstva s cieľom prispieť k ambíciám stanoveným v Európskej zelenej dohode?*
 - 3) *Ktoré prvky tohto dohovoru považujete za tak mimoriadne dôležité, aby sa preskúmali na zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo?*
-